

NAL

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Nuorten asumisen tutkimus 2025

TUTKIMUS

Tutkimuksessa tarkastellaan 18–29 vuotiaiden nuorten asemaa asuntomarkkinoilla, heidän nykyistä asumistilannettaan ja asumistyytyväisyyttään sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, haasteita ja asenteita.

Tutkimus on toteutettu valtakunnallisena kyselytutkimuksena push-to-web-menetelmällä. Aineisto kerättiin vuonna 2025, ja siihen vastasi 1 527 Manner Suomessa asuvaa nuorta.

Tutkimus on tehty ympäristöministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Nuorisoasuntoliitto NAL ry:n yhteistyönä. Kyselyn toteutti ja tulokset kirjoitti Iro Research Oy. Kyselytutkimuksen rahoittamiseen ovat osallistuneet ympäristöministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kyselyn tuloksia voidaan käyttää päätöksenteon tukena sekä nuorten tarpeita vastaavien asumismahdollisuuksien kehittämisessä.

Lyhyesti

Nuorten asumisen tutkimuksen mukaan nuorista noin neljä viidestä on tyytyväinen tähänhetkiseen asumiseensa. Tyytyväisyys on pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2020. Erityisen tyytyväisiä ovat kaupunkien keskustoissa ja omistusasunnoissa asuvat nuoret.

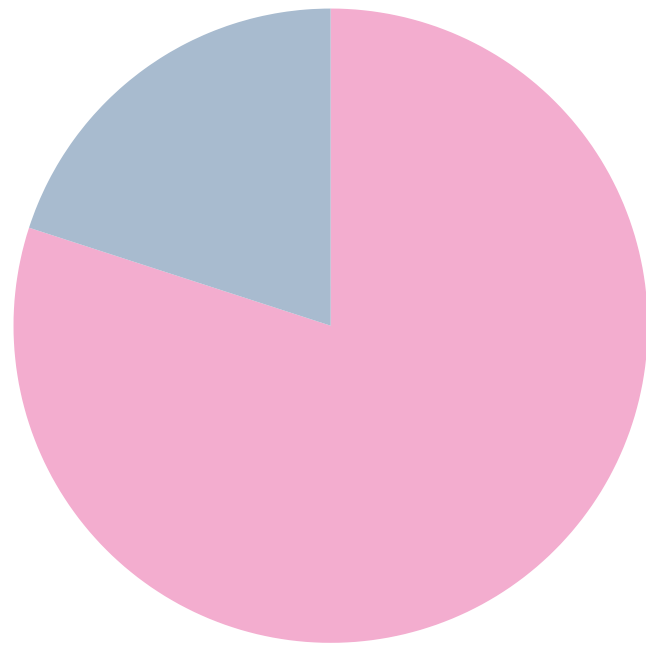
Nuoret toivovat asumiseltaan luonnonläheisyyttä, palveluiden saavutettavuutta ja läheisten ihmisten läheisyyttä. Tulevaisuuden asumishaaveissa korostuvat omistusasuminen ja omakotitalo.

Korkeat asumiskustannukset, toimeentuloon liittyvät haasteet ja läheisten tuki vaikuttavat monen nuoren valintoihin ja tulevaisuuden suunnitelmiin.

TULOKSET

Tyytyväisyys ja asumistoiveet

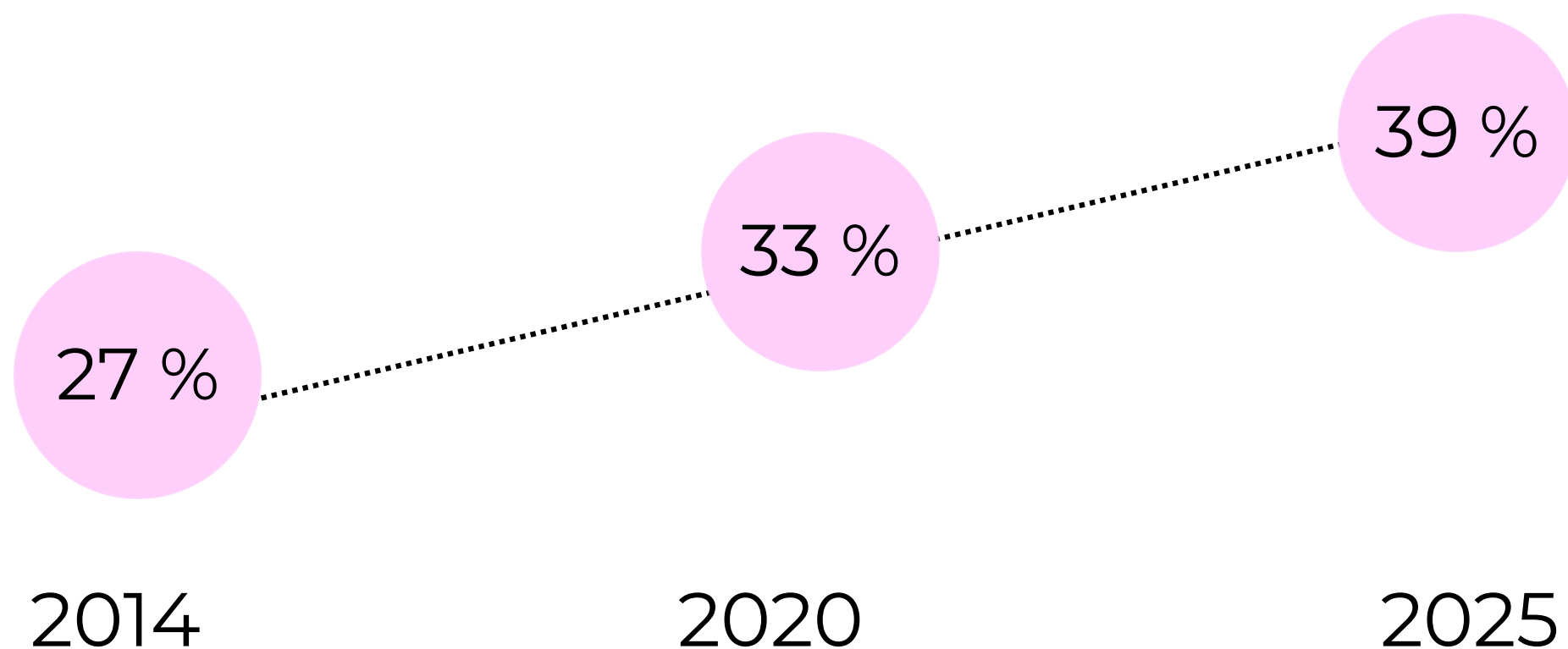
4/5 vastaajasta on
tyytyväisiä
asumiseensa

ASUMISTOIVEIDEN TOP 5:

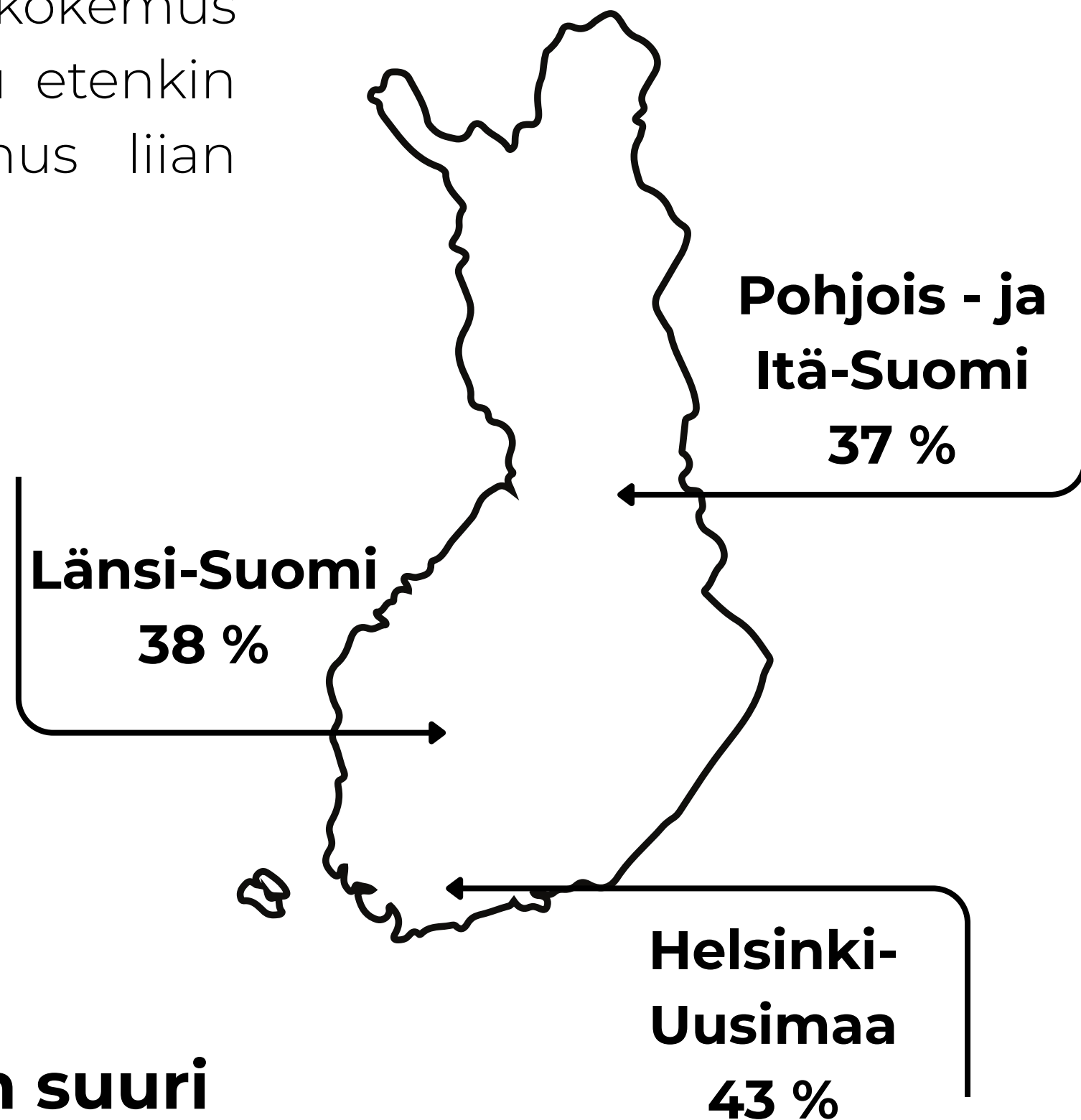
1. Haluan asua omakotitalossa
2. Asun mieluiten isossa kaupungissa
3. Asuinpaikan luonnonläheisyys
4. Asuntoon tulee kuulua autopaikka
5. Hyvät julkisen liikenteen yhteydet

Asunnon etsintään liittyvät ongelmat

Yhä useampi nuori aikuinen kokee korkean vuokratason suureksi ongelmaksi asuntoa etsiessä, vuodesta 2014 kokemus on noussut 12 prosenttiyksikköä. Ongelma korostuu etenkin Helsingin ja Uudenmaan alueella, mutta kokemus liian suuresta vuokra-tasosta on noussut koko Suomessa.

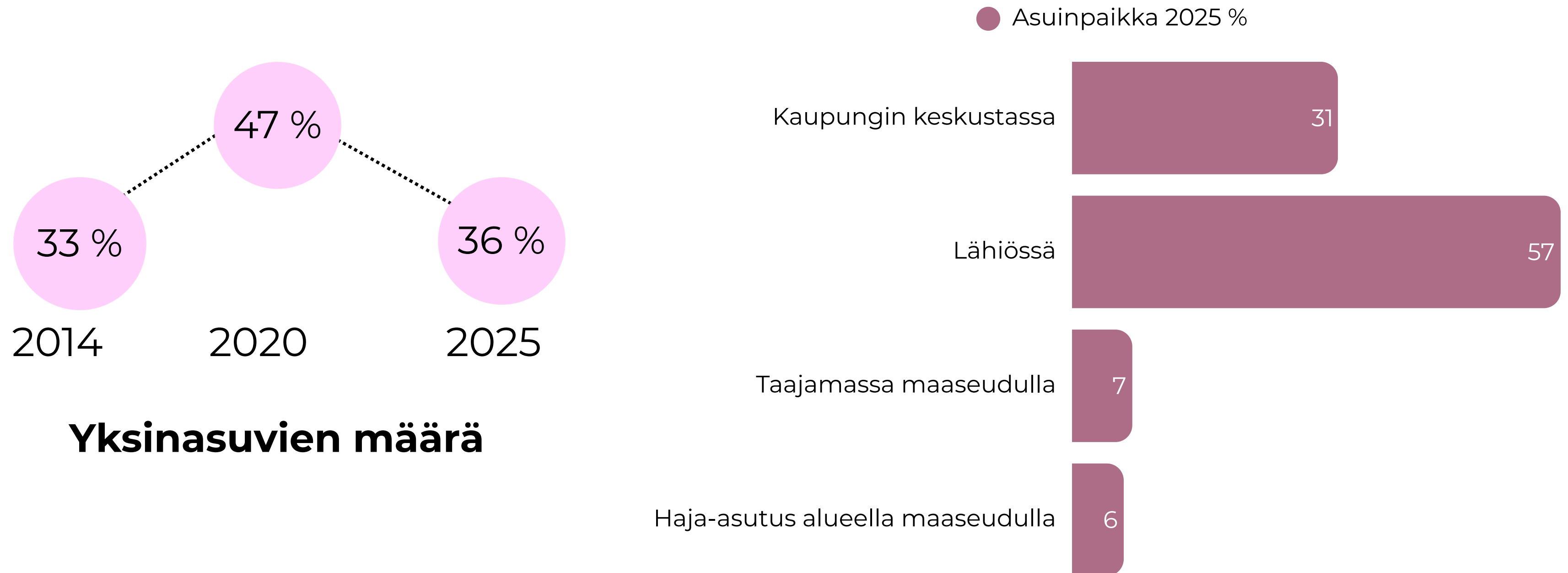

“Korkea vuokra-taso on suuri ongelma”

Yksinasuminen on vähentynyt, kaupungistuminen pysynyt ennallaan

Yksinasuminen yleistyi tasaisesti vuoteen 2020 saakka, mutta uusimman tutkimuksen mukaan nuorten yksinasuminen on vähentynyt vuosien 2020-2025 välillä 11 prosenttiyksikköä. Kavereiden kanssa kimppakämpässä asumista itselleen pitää sopivana 41 %, mutta itselleen tuntemattomien kanssa soluasumista pitää sopivana vain 18 %. Edelliseen tutkimukseen verrattaessa muutoksia asuinalueessa ei ole. Suurin osa vastaajista asuukin kaupunkimaisessa ympäristössä.

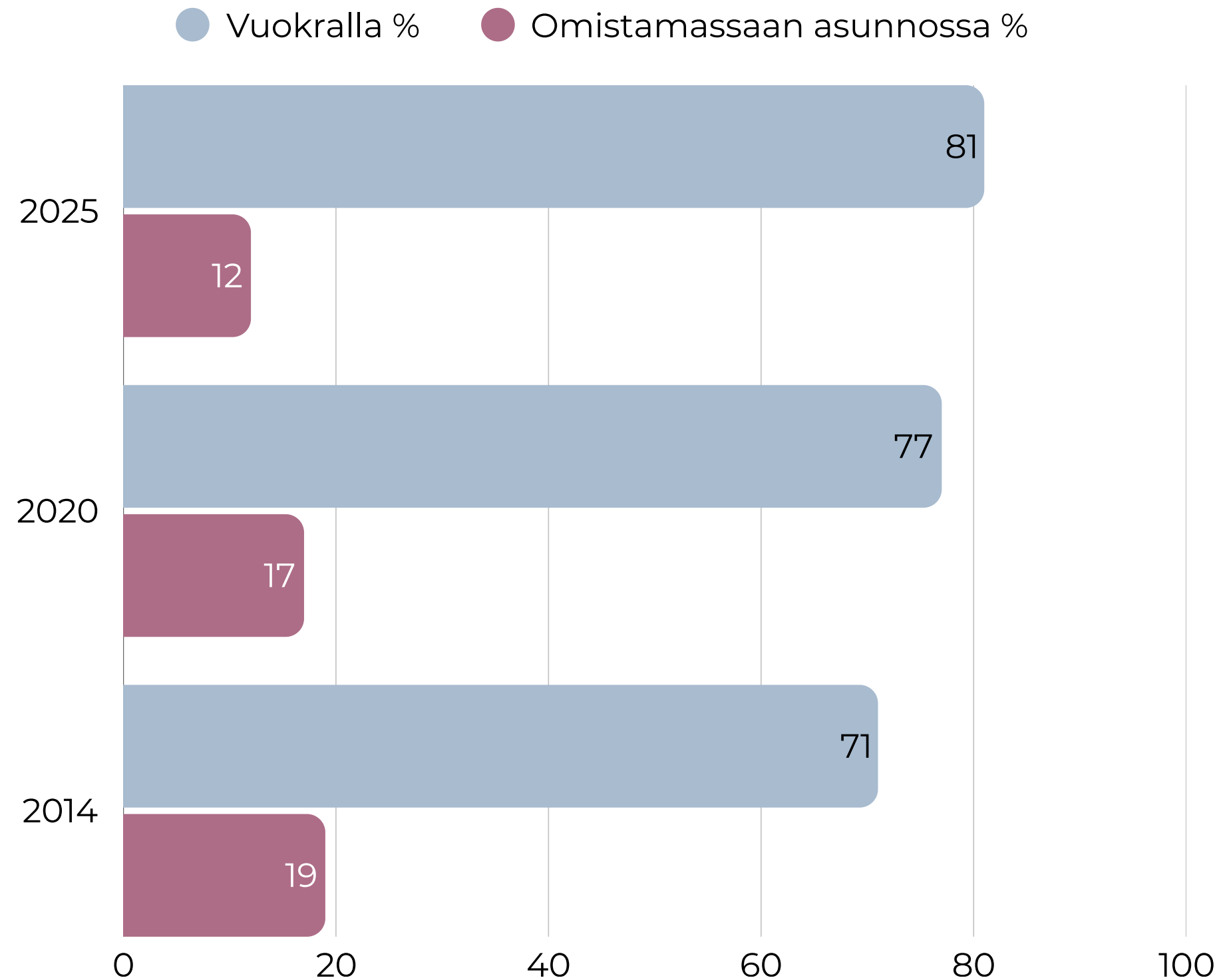

Vuokralla asuminen yleistyy

Suurin osa nuorista aikuisista asuu vuokralla. Vuokralla asuvien osuus on noussut samaan aikaan kun omistamassaan asunnossa asuvien osuus on laskenut.

Omistamassaan asunnossa asuvat ovat tyytyväisempiä nykyiseen asumistilanteeseensa, ja muuttoaikheet ovatkin yleisempiä vuokralla asuvilla.

Vuokra-asumisen itselle sopivana asumismuotona näkee kaksi kolmesta nuoresta. Lähes puolet arvioi omistusasunnon hankkimisen olevan kannattavaa aina.

Sosiaaliturvaleikkausten vaikutukset asumiskuluista selviämiseen

Naiset, yksinasuvat ja vuokralla asuvat ovat joutuneet tekemään useammin valintoja asumismenoista selviytymiseen kuin muut. Vastaavasti vanhempien luona tai omistusasunnossa asuvat ja vakituudessa työssä asuvat joutuvat harvemmin tekemään valintoja asumismenoista selviytymisen takia.

23 %

Kokee että sosiaaliturvan leikkaukset ovat vaikuttaneet kykyyn selviytyä asumismenoista

61 %

On joutunut tekemään valintoja selviytyäkseen asumismenoista, esimerkiksi tinkimään muista kuluista, turvautumaan sukulaisten apuun tai työskentelemään opintojen ohella.

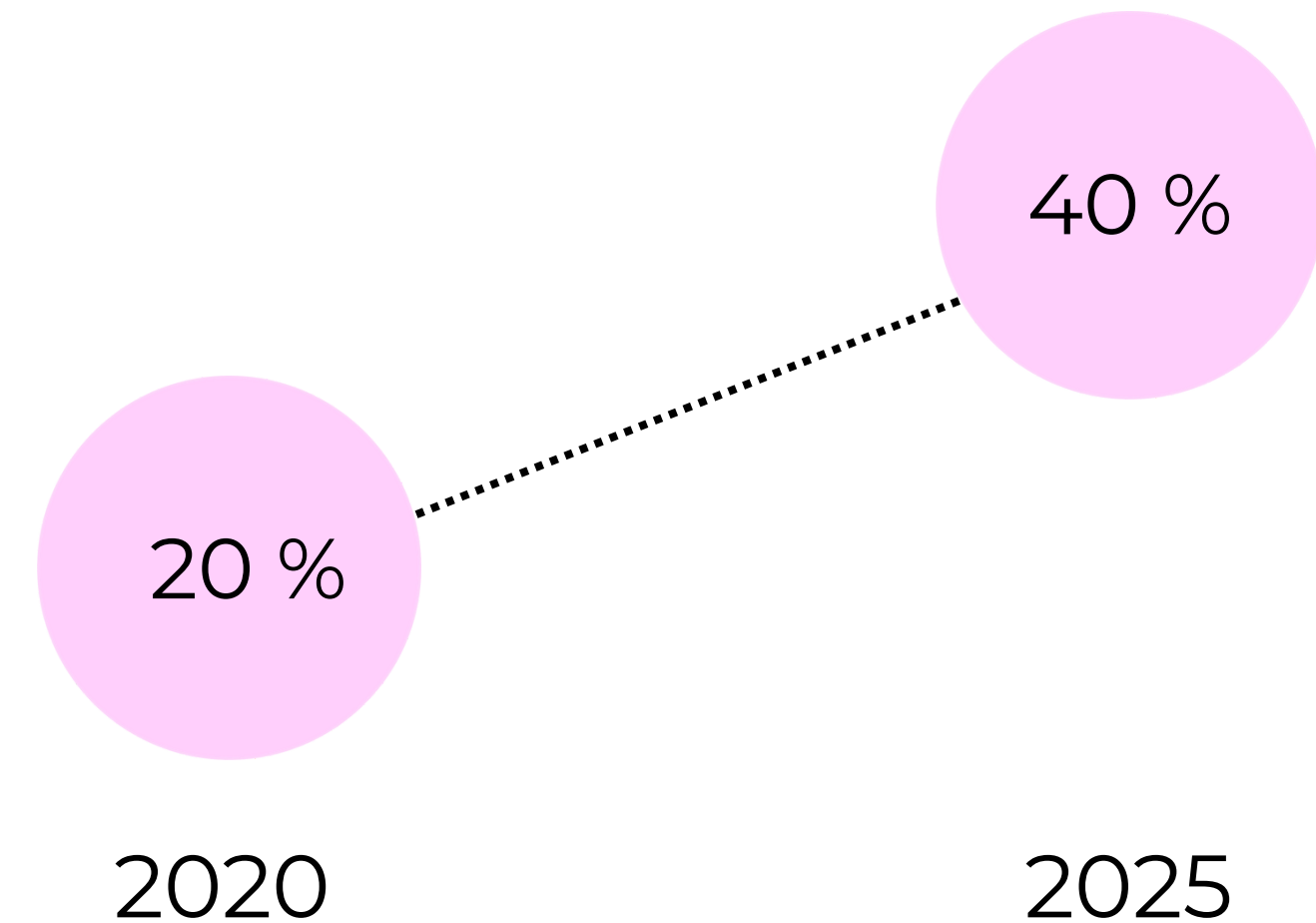

Muunkieliset kokevat suomenkielisiä enemmän syrjintää asunnonhaussa

Syrjintää asunnonhaussa pitää suurena ongelmana 6 % nuorista.

Vaikka syrjintää on kokenut vain pieni osa vastaajista, on syytä huomioda että vieraskieliset kokevat enemmän syrjintää asunnon haussa, ja että syrjinnän koetaan usein johtuvan etnisestä taustasta, elämäntilanteesta, iästä tai sukupuolesta tai seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuulumisesta.

Etnisen taustaan kohdistuvan syrjinnän kokemus on erityisesti kasvanut. Vuonna 2025 syrjintää kokeneista 40 % vastaa syrjinnän johtuneen etnisestä taustasta, kun vuonna 2020 näin koki 20 % syrjintää kokeneista.

“Uskon syrjinnän johtuneen etnisestä taustastani”

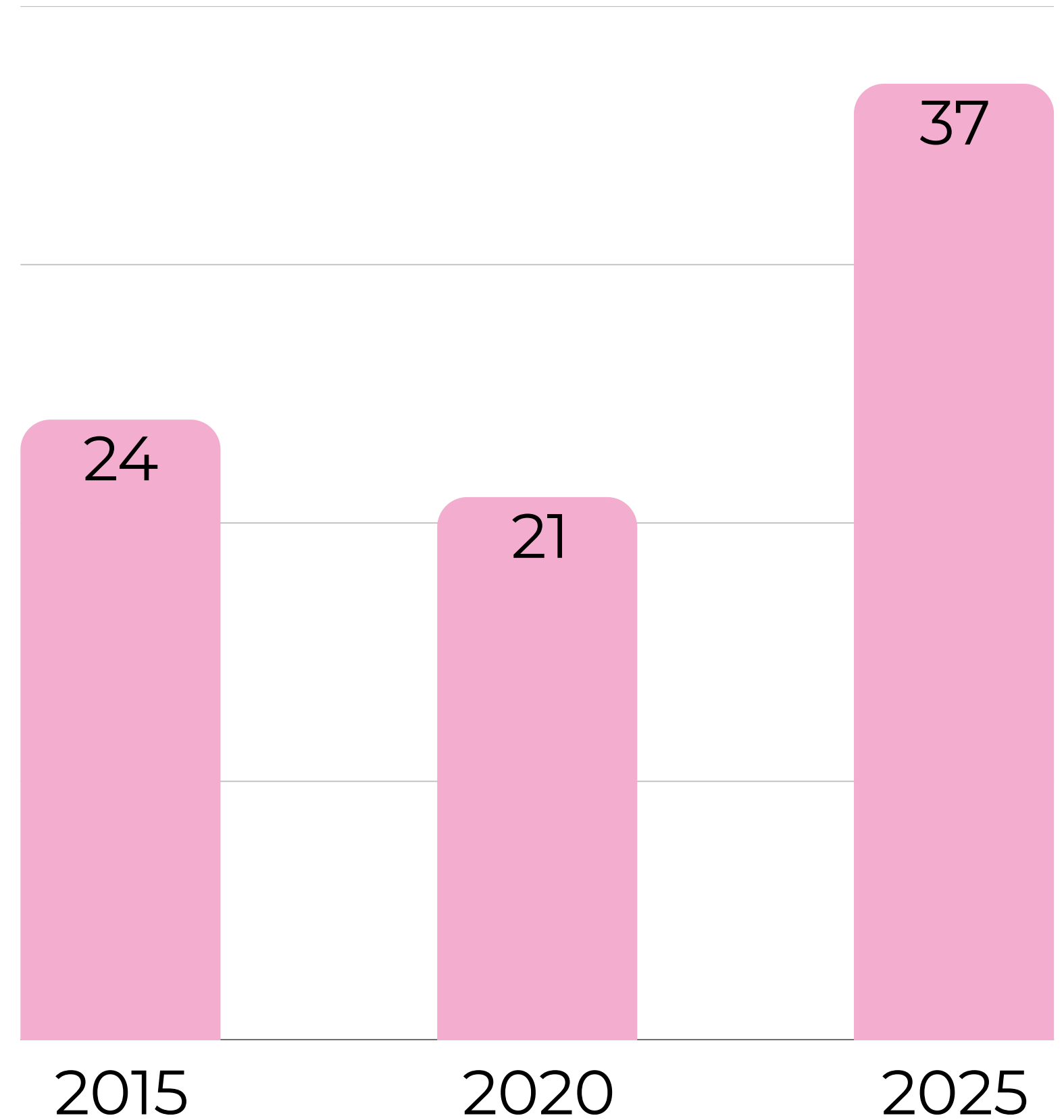

Asumistilanne siirtää lastenhankintaa yhä useammalla

Yhä useampi nuori kokee asuntohuolien kuormittavan arkea ja vaikuttavan siihen, milloin lapsia uskaltaa hankkia.

Nuorista 37 % kertoo, että asumistilanne siirtää lasten hankkimista.

Osuus on kasvanut merkittävästi, sillä vuoden 2020 tutkimuksessa vastaava tulos oli 21 %.

Yhteenveto tutkimuksen tuloksista

Valtaosa nuorista asuu edelleen kaupunkimaisessa ympäristössä, useimmiten kaupungin keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla. Maaseudulla asuvien osuus on pysynyt melko vakaana, eikä alueellisessa asuinrakenteessa ole tapahtunut suuria muutoksia verrattuna vuoteen 2020.

Yksin asuvien nuorten osuus on laskenut selvästi edellisestä mittauksesta, ja samalla lapsettomien pariskuntien osuus on kasvanut. Vanhempien kanssa asuvien osuus on hieman kasvanut, ja lapsiperheiden osuus on jatkanut pitkän aikavälin mukaista laskuaan. Asumistilanne siirtää lastenhankintaa yhä useammalla.

Nuoret aikovat ostaa asunnon tyypillisesti vasta useiden vuosien kuluttua, mikä heijastaa sekä taloudellista epävarmuutta että korkeaa hintatasoa erityisesti kaupunkialueilla.

Vaikka tyytyväisyys asumistilanteeseen on korkealla, asumiseen liittyvät huolet ovat lisääntyneet selvästi. Erityisesti asumiskustannukset, vuokrien korkeus ja kilpailu asunnoista koetaan ongelmallisiksi.

Asunnon etsiminen on monille nuorille haastavaa, ja vieraskieliset nuoret kokevat syrjintää asunnonhaussa useammin kuin suomen- ja ruotsinkieliset.

Asumiskustannukset kuormittavat yhä useampaa. Erityisesti yksinasuvat, vuokralla asuvat ja opiskelijat kokevat taloudellista kuormitusta. Sosiaaliturvavaleikkaukset ovat heikentäneet kykyä selviytyä asumiskustannuksista.

Toimenpide-ehdotukset

1

Turvataan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuus ja vahvistetaan nuorten toimeentuloa

Nuorten asuminen painottuu kaupunkeihin, joissa asumiskustannukset ovat korkeat ja kilpailu asunnoista kovaa. Nuorille tulee taata kohtuuhintaisten asuntojen saanti ja huolehtia että nuorten toimeentulo riittää asumiskustannusten jälkeen myös muuhun mielekkääseen ja hyvinvointia tuottavaan elämään.

2

Parannetaan asunnonhaun yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää

Yhteiskunnan kaikilla sektoreilla tulee panostaa syrjinnän ehkäisyyn ja vahvistaa yhdenvertaisuutta tukevia käytäntöjä myös asunnonhaussa. Erityisesti vieraskieliset nuoret kokevat muuta väestöä enemmän syrjintää asuntomarkkinoilla. Kaikilla nuorilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet asunnon saamiseen.

3

Tuetaan nuorten siirtymiä itsenäiseen asumiseen

Vanhempien kanssa asuminen on lisääntynyt ja yksinasuminen vähentynyt. Taloudellinen tilanne haastaa monia, ja itsenäistyminen voi viivästyä. Tarvitaan nuorten itsenäisiä asumisvalmiuksia vahvistavaa asumisohjausta ja neuvontaa, taloustaitojen vahvistamista ja matalan kynnyksen tukipalveluja. Näin voidaan ehkäistä nuorten velkaantumista ja asumiseen liittyviä haasteita.

4

Edistetään monimuotoisia asumisratkaisuja

Nuorten asumishaasteet polarisoituvat, osalla ei ole perheen tukea ja taloudellinen epävarmuus kasvaa. Tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joustavia asumismuotoja, itsenäistymisen tukea sekä nuorten tarpeisiin vastaavia erilaisia asumismuotoja, jotka voivat samaan aikaan rakentaa yhteisöllisyyttä mutta jotka tarjoavat samalla mahdollisuuksia omaan rauhaan ja yksinoloon.